

BELLPUIIG

PRENSA
Catalana

ARTÀ

25 MAIG 1985

Nº 9

-VI ÈPOCA - ANY XXVI-

REVISTA QUINZENAL

Sumari:

ENQUESTA DE SEXOLOGIA

SER FELIÇ ... COM ?

DE LA COLONIA.

LLINATGES ARTANENCS.

XERRIM-XERRAM, NOTICIARI,

I ALTRES COL.LABORACIONS.

LA DANSA, difícil art en tots els seus aspectes.

A Artà hi tenim bona representació tant en clàssica, moderna, folklòrica, etc.

Aquest dibuix d'En S. Massanet, que encapçala aquest número de BELLPUIG, vol ésser un adheriment a aquesta difícil tasca.

Avui, la dansa moderna farà presència al acte a l'escalonada del Convent.

BELLPUIG

REVISTA QUINZENAL

Nº 9 VI EPOCA 25 Maig 1985

DIRECTOR: Rafel Umbert

CONSELL DE REDACCIÓ

C. Obrador   A. Gili
J. Pasto   G. Bisquerra
G. Artigues   S. Massanet
Fito i Taller de Comunicacions

COLLABORADORS:

G. Mateu   J. Solivellas
M. Moyà   A. Genovard
J. Mayol

ADMINISTRACIÓ:

G. Bisquerra   A. Gili
A. Esteva   M. Estelrich
J. Bernat

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Sant Salvador, 2 Artà.

IMPRIMEX: Gràfiques Llevant. Carrer de Ciutat, 55 Artà.

Dipòsit Legal: P.M. 57-1969.

NOTICIES DE LA PARROQUIA

*Dissabte, dia 25, a les 11 del matí, concentració a Lluc de Malalts de tota Mallorca. Hi haurà celebració de l'Eucaristia i festa.

*Diumenge, dia 26, festa de Pentecosta, a les 6 del capvespre a Sant Salvador, celebració de l'Eucaristia amb els vells i malalts i administració de la Unció dels Malalts a aquells que abans s'hagin apuntat. Ja sabeu les condicions: tenir 75 anys o patir alguna malaltia important i no haver-lo rebut des de fa tres anys.

*Organitzat pel grup de Catequesi d'Adults, diumenge, dia 2 de juny, es farà una excursió al Castell del Rei de Pollença. La partida serà a les 9'30 del matí des de la Gran Via. Està oberta a tothom.

*Dijous, dia 6 de juny, festa del Corpus, hi haurà una celebració de l'Eucaristia a les 7 del capvespre a Sant Salvador i a continuació processó cap a la Parròquia. Aquest dia les altres misses del capvespre de la parròquia queden suprimides.

LA TERCERA "JOVENTUT"

Hem observat amb alegria i esperança el naixement del Club de la Tercera Edat d'Artà. Era ben hora!

El fet de què hi hagi persones que es vulguin molestar en coordinar i animar la nostra gent major, per tal de què, després d'una vida de treball, gairebé sense tastar la diversió i el descans, puguin fruit d'una vellesa endolcida per allò que no varien poder tenir de joves (actes culturals, recreatius, excursions, trobades, etc.) és per noltros -cadascú ho veurà des de la seva òptica- un signe de Vida i de Resurrecció.

El fet de què hi hagi persones que s'alegrin veient i contribuint a què els majors s'ho passin bé, és per noltros un signe de Vida i de Resurrecció.

El fet de què hi hagi persones que visitin aquells que estan malalts, que es preocupin d'ells i comparteixin els seus sofriments, acompanyant-los amb la calor de la presència i el consol d'unes poques paraules però sinceres i reconfortants, és per noltros un signe de Vida i de Resurrecció.

Dins una societat

*-on lo que compta són els doblers i el rendiment personal,
-on hi ha cada vegada més gent "tirada" a un racó perquè ja no serveix,*

-en què s'aïlla la mort, la malaltia i la vellesa,

és reconfortant veure com la nostra gent major no es deixa agafar per la roda de l'envelliment i la tristesa, no es deixa arrossegar per la pendent del "ja està fet de mi", sinó que resorgeix amb vitalitat i força volent "disfrutar" de la vida, del descans i de la jubilació merescuda, volent recobrar aquells anys joves en què la duresa de la vida els va impedir "viure".

Per això, deim ben fort:

VISCA LA TERCERA EDAT!

Disfrutau de la vida!

Passau-ho bé, però sense oblidar els qui ho passen malament!

I a la vegada, gràcies perquè lo que noltros som i tenim avui, és l'herència i el fruit de la vostra abnegada austeritat.

Sabem, no obstant, que a alguns, per manca de salut o d'afecte, els sonaran a buides aquestes paraules. Pels malalts -aquells a qui Jesús curava- vagi la nostra primera atenció i record. Alegrem la vida dels malalts. Basta tan poc! Visitem-los, no per complir, sinó per acompanyar i animar.

Els qui tenen el do de la salut no poden oblidar els qui viuen clavats a la creu del dolor i del sofriment.

Aquest dissabte, 25 de maig, malalts de tot Mallorca es reuneixen a Lluc als peus de la Mare de tots que agombola i anima els fills "tocats" pel sofriment.

Diumenge, 26 de maig, la nostra Mare de Sant Salvador rebrà l'homenatge dels seus fills majors d'Artà.

Ambdues presències volen dir això: "malgrat tot, aquí som i ni els anys ni les malalties ens acovardiran".

L'equip parroquial

I EL NOSTRO CENTRE DE SALUT, QUAN? I que no seria millor que el que han de fer a Manacor el correguessin un poc cap aquí i mos servís per sa comarca de Llevant? Que ells, ja en tenen un. ¡Més valdria fer-hi un Hospital i no un altre "Ambulatorio"!

EL NOSTRO POBLE està molt desatès en quèstió de barberies.

Ademés d'haver-hi pocs barbers, quasi tots fan feina a hores perdudes i l'únic que hi feia el jornal, fa unes setmanes que està de baixa per malaltia. Ara que la moda dels cabells llargs havia passat un poc, no tindrem altre remei que deixar-nos la perruca, a no ésser que anem a les perruqueries de dones. Ja n'hi ha que ho fan, lo que molts estarien empagueïts. Ara bé, o ho feim, o els cabells llargs com ses mules.

I DEL TEMPS, què me'n direu? Som al juny i no hem vist quasi el sol des de l'any passat.

Els conradors es queixen, els turistes també i les dones primerenques d'anar a la platja diuen que serà Sant Salvador i estaran més blanques que sa llet.

AVUI NO PARLAREM de si hi ha clots a la vila, o de si els cans van a lloure, o si els al·lots van en direcció contrari amb les bicicletes, o si a les noccs continuen tirant coets i traques, etc. etc. etc.

Groc i negre...

**XERRIM
XERRAM**

NOTICIARI =

ESCOLA DE PARES

El passat dilluns, dia 13, es pronuncià al saló d'actes del Centre Social la conferència sobre la problemàtica i sempre contradictòria edat de la PRE-ADOLESCÈNCIA (11-14 anys). La pronuncià l'expert sicòleg i director de dita Escola P. Gregori Mateu seguint la programació establerta, essent la penúltima lliçó.

El conferenciant va fer un repàs d'aquesta difícil edat en els seus aspectes: sexuals, psicològics, els seus valors i perills, acabant amb la necessitat d'una orientació professional tenint en compte la concordància profunda entre vocació i professió. Durant la xerrada recomenà la lectura del llibre "Edad prohibida" de Luca de Tena de bona orientació pels pares que tenen al·lots en aquesta edat.

Donam l'enhorabona als organitzadors i els animam a què no es cansin dins aquestes tasques educatives i que l'any qui ve es puguin continuar.

MUNICIPAL DE SA COLONIA

Fa unes setmanes que degut a la jubilació del Municipal de Sa Colònia, un dels nostros guàrdies municipals, concretament En Jaume Bisquerra, es desplaça a dita localitat per atendre les seves necessitats per una temporadeta.

Per tant s'ha fet un petit concurs a l'Ajuntament per nomenar un guàrdia amb caràcter interí, al que s'hi han presentat onze candidats -entre els quals tres foren dones- i ha sortit elegit el jove Jeroni Mestre Ginard, el qual estarà al servei del poble durant uns quatre mesos. Enhorabona.

Els qui es vulguin presentar a les oposicions que no es faran abans de dos mesos, es poden començar a preparar, sobretot estudiant els següents temes:

• Coneixement dels nostros carrers i també de la ruralia.

• Coneixement del còdig de circulació.

• Coneixement de l'idioma català.

Una forma física excel·lent i altres coses que de segur els demanaran. Sort i al bou.

ESCOLES

Les obres a l'Institut pareix que van a bon ritme.

Les vuit unitats d'EGB esta-

ran a punt el mes d'agost i l'ampliació de les aules de l'Institut es posarà en marxa al principi del nou curs. Aquesta ampliació cubrirà una ala completa de l'edifici, a més de pis, on s'ubicarà el Seminari del Centre; així els alumnes tindran més lloc pels seus estudis.

ACAMPADA DE CATEQUESI

El darrer cap de setmana (17,18 i 19 de maig) un grupat de 50 al·lots de segona etapa EGB i 10 monitors acamparen a unes instal·lacions molt apropiades a Cala Murta de Formentor. Malgrat l'amenaça del mal temps, que apagaré les darreres hores del diumenge matí, pogueren dur a terme totes les activitats que s'havien preparat que giraven en torn del tema: "Com podem fer poble?" Tornaren tots ben cansats, però també ben contents i amb ganes de repetir-ho.

JUBILACION

Después de muchos años al frente de "Sindicato local", le ha llegado la jubilación a Juan Femenías Miquel.

Enhorabuena y que sea para muchos años.

CICLISMO

El próximo domingo, dia 26 a las 3 de la tarde, y con motivo de celebrar el V Aniversario del Club Ciclista Artanense, se tiene previsto celebrar unas carreras en circuito normal en Artà.

Participarán en dicho circuito las categorías siguientes: Alevines, Infantiles, Cadetes, Juveniles y Aficionados, además de una carrera para chicos locales.

Naturalmente habrá trofeos para los ganadores de las distintas categorías.

Ara fa 25 anys

BELLPUIG, 5 de mayo de 1960

*En SILUETA DEL MES, E-leco, después de hacer un repaso de las festividades religiosas del mes de abril, se vuelve a quejar de los apagones de luz que, debido a su larga duración del día 9, "...echó al traste con las pretensiones de continuar las sesiones cinematográficas". Más abajo resalta "lo que puede la singularidad de una tradición!". Hace referencia con estas palabras finales a la diada del "Día del Ángel" en que el pueblo quedó desértico.

*En VOCES AUTORIZADAS, Santiago entrevista al abogado D. Miguel Esteva Sullá que repasan conjuntamente lo que "ya parecía olvidado: el cobro de los gravámenes que pesan sobre las antiguas propiedades de los Marqueses de Bellpuig: censos y alodios". También se hace un repaso a la Feria de Artà. Se termina con una pregunta: "¿Qué les hace falta a nuestros agricultores? Capital y técnica".

*En ECOS ARTANENSES se recogen un largo rosario de noticias como por ejemplo: unos cursillos sanitarios; la toma de posesión del nuevo cartero Pedro Ginard Terrassa; otra de carteros, por la aprobación de exámenes de Guillermo Bisquerra Ferragut en este oficio; una de festivales como el Artístico a cargo de la Agrupación Artística de Capdepera y otro benéfico a cargo de un grupo de señoritas de la localidad representado, en la Juventud Seráfica, "Mort Triomfant" drama sobre la Pasión de Cristo; Mascaró Pasarius que estuvo entre nosotros para la confección del Mapa General de Mallorca de nuestra comarca; peticiones de manos, nuevos destinos, operaciones, convivencias, viajeros, etc.; y sobre todo la llegada de los arqueólogos Sres. Giovanni Lilliu y Franco Biancafiore para continuar con las excavaciones de "Ses Païsses".

*En AIRES DEPORTIVOS, se destacan los triunfos de nuestros ciclistas y hermanos Bartolomé Sastre, que ganó el Campeonato de España de Velocidad que se celebró en nuestra localidad y la de Sebastián Sastre que consiguió el galardón en la Capital del Estado en la Prueba de Eliminación, "formando equipo con Martorell en la de persecución, a 4 kms".

SER FELIÇ... COM?

El goig de ser home.

Voldria dir ben fort que, de cada vegada més experiment la necessitat de proclamar la gojosa alegria que sent de ser persona lliure i limitada, valenta i assustada, gran i petita. Enmig de les contradiccions pròpies de la meva naturalesa, sent brostar dins la meva vida els tanyes de la joia més garrida i joiosa. Es que estim de debò la vida.

Me desconcerta la gent que sembla viure en els paranys de la tristesa o que imagina a Déu com un entebridor de la felicitat. La vertadera religiositat duu sempre els vestits de l'alegria. Es cert que la vertadera alegria no és una mercaderia barata. Per tot arreu s'ens ofereixen succedanis de l'alegria que porten, en la seva entranya, fiblades de tristesa i de solitud. Parlen i criden sons de joia i no són, sovint, més que esgarrifadors planys de tristor.

Ser home és una cosa gran, molt gran. I ser home en companyia és quelcom encara millor. M'encanten els grups d'amics que parlen en veu baixa, que riuen gojosament, que fan i desfan el nuu de les seves preocupacions en un ambient de sana convivència. ¿No heu vist aquells vellets, de mirada lluenta i càlida, ajupits pels anys i per les experiències, que reviu records enyoradissos i somien aventures que ja no realitzaran? Són la viva imatge d'una alegria que no té mesura.

N'hi ha que pensen que la companyia ens fa pobres, que minva la nostra creativitat, que ens roba la intimitat. Jo no pens així. Cada vegada que em trobo amb amics -aquí, a Artà, n'hi ha molts i bons- me sent reconfortat, admirat, feliç. M'agrada ser com ells, viure com ells. Jo me faig més gran, més intel·ligent, més creador amb els meus amics. Compartesc les seves qualitats: som escultor amb l'amic artista; bon cuiner amb l'amic que prepara plats que fan xupar-se els dits; som foraviler amb aquells que atenen acuradament els arbres, els sementers i les cabres...

Esser com els meus amics no és viure renunciant a mi mateix. Es que vull enriquir la meva existència amb el delit de ser home, de ser home feliç.

Potser que la clau de l'alegria sigui descobrir que tenim esperit, explorar les seves meravelloses dimensions, tenir l'atreviment de creure que la vida jamai és avorrida. Potser que siguem milionaris amb un gran capital interior, però que no tenim un cèntim per a gastar, perquè no hem descobert la firma que doni validesa al xec de la felicitat.

Gregori Mateu Estarelles

ELS BARS I RESTAURANTS SON NOTICIA

De la Colònia
de Sant Pere

Adéu de F. Bisbal al Centre Social

Es pot assegurar que una de les notícies ocorregudes darrerament a la Colònia fa referència als bars i restaurants. La pensió Rocamar ha canviat de direcció, devora Sa Bassa d'En Fasol s'ha inaugurat un barrestaurant que es diu "Esplai Internacional", molt ben situat i amb amples terrasses. Al carrer de Sant Pau En Llorenç Planisi (Es Ros) ha obert també un barrestaurant amb aquest nom: "Ca'n Llorenç" i el Centre Social ha canviat d'arrendatari... Com veis hi ha hagut novetats. Aquest tema bastaria bé per omplir la pàgina però hem cregut oportú aprofitar l'espai per transcriure una conversa mantinguda amb En Francesc Bisbal (Estaca) amb motiu de deixar el Bar Centre.

-Bellpuig: Francesc, 21 any d'estar darrera el taulell deuen ser més que suficients per a tenir vivències bones i amargues. ¿En parlem una mica?

-Francesc: Aquesta feina és molt esclava. Són moltes hores de treball. Jo d'estiu i d'hivern obría a les 7 del matí; en tots aquests anys pràcticament no he anat enlloc, no hauria estat capaç de rodar clau i tancar... Per altra banda he tingut l'oportunitat d'establir contacte amb moltes persones. He fet vertaders amics. Els qui no saben que m'he retirat quan van al Centre i no em veuen, demanen: "¿I l'amo?".

-B.: ¿Què suposa el Centre per a la Colònia?

-F.: Es una gran "ALHAJA". Es un lloc de passada per bastants, però és també un punt de trobada, tertúlia i esplai per molts.

-B.: ¿Pot viure bé una família amb el que dona el Centre?

-F.: Si és totsol que ho dugui, o una família de dos, sí, però a base de moltes hores de feina.

-B.: ¿Es mal de fer alternar amb el públic?

-F.: Sí. A vegades has de riure fora tenir cap rialla. Es tracta de tenir una mica de mà esquerra i un geni per cada un.

-B.: ¿Vos han fet moltes "gamberrades"?

-F.: Sí, però moltes vegades les començava jo mateix. Buidàrem molts de sifons.

-B.: De les coses de temps enllà, ¿quines recordau amb més gust?

-F.: Pot ser aquell temps que no hi havia electricitat i teníem una alternadora per donar corrent a la televisió que com recordaràs fou la primera que hi va haver en el poble. Aleshores la gent venia a veure la televisió, el telediari i la pel·lícula. Ara passa tot el contrari, el fet de tothom tenir TV i alguns video, ha llevat gent al cafè que els vespres és pràcticament ben mort.

-B.: Supòs que recordareu alguna anècdota...?

-F.: Moltes. Ne citaré dues. Una vegada per Sant Antoni amb un cop de puny romperen sa barra del taulell i tiraren un poal d'aigua al cel-ràs. Enguany quan féu la nevada, hi va haver una guerra de neu dins el bar i patinaren i coses així.

-B.: ¿Vos heu sentit molt bé dins el Centre...?

-F.: Efectivament, i si no fos així no hi hauria estat tants d'anys. Ho he estimat com a ca meva.

-B.: ¿Vos ha costat deixarho?

-F.: Poc a poc m'he anat fent la idea i ja hi estava ben consentit; encara m'estira i quan vaig per allà els amics "m'insulten" si veig que hi ha un moment de necessitat i ajut a servir.

-B.: ¿Què voldríeu dir des d'aquí a totes aquelles persones que vos han conegut com "l'amo d'Es Centro" i que vos tenen per amic?

-F.: Que estic molt agraït a tothom i especialment del soparhomenatge que em feren a la Casa Naval on hi havia pràcticament tots els clients. Hi va haver molt bon ambient, gloses i fins i tot llàgrimes...

Mentre comentam això En Francesc mostra un rellotge de butxaca amb una inscripció: "De sus clientes y amigos del Bar Centro. Colonia de San Pedro 1985". Encara li brillen els ulls d'emoció i agraïment.

Andreu Genovard

SETMANA CULTURAL

La següent enquesta ha estat elaborada amb l'objecte d'obtenir informació sobre la vostra actitud enfront al tema de la sexualitat. Les dades obtingudes serviran de pauta pel desenvolupament del taller "Sexologia" que es durà a terme a la "Setmana Cultural". Vos pregam serietat i sinceritat en la contestació de les preguntes. Gràcies.

Enquesta

1. ¿Penses que tens una informació i educació sexual completa?
* SI * NO
2. Quina ha estat la teva principal font d'informació?
* Pares * Llibres * Amics
* Professors * Altres
3. Xerres amb els teus pares d'aquest tema?
* SI * NO
4. A qui confies els teus problemes?
* Pares * Amics
* Llibres * Altres
5. Xerres de forma oberta de sexe a ca teva?
* SI * NO
6. I en públic?
* SI * NO * Segons amb qui .
* Només en determinades ocasions
7. Consideres el sexe tema "tabú"?
* SI * NO
8. Si alguna vegada has consultat amb els teus pares un dubte o problema de tipus sexual:
* T'han explicat tot el que volies saber?
* No t'han contestat.
* T'han contestat sense aclarir-te massa el que volies saber.

9. Com definiries tú el sexe?
* Un acte per a la procreació.
* Una font de plaer.
* Una obligació amb la parella.
* Una intercomunicació afectiva.
10. Quins factors creus que condicionen l'expressió de la sexualitat?
* La família * La religió
* L'edat * Cap d'ells
* Tots els factors esmentats
* Altres
11. Estàs a favor de les relacions pre-matrimonials?
* SI * NO
* Només en el cas de què la parella sigui estable i tenguin intencions de casar-se.
12. Consideres la relació sexual com a culminació de l'amor?
* SI * NO
13. Què és per a tú la masturbació?
* Una alliberació d'energia sexual diferent al coit.
* Una conducta que pot provocar malalties físiques i psicològiques.
* Un vici.
* Una desviació sexual.
14. Creus que amb la masturbació es pot experimentar el mateix plaer que amb el coit?
* SI * NO
15. Has vist alguna vegada revistes o pel·lícules pornogràfi-

- ques?
* SI * NO
16. Opines que les revistes i pel·lícules "porno" són sistema d'excitació?
* SI * NO
  17. Què opines damunt "l'amor lliure"?
* Pens que és un atemptat contra l'ètica i les normes socials.
* Estic d'acord amb ell.
* Només l'accept en la teoria però no en la pràctica.
  18. Què opines de l'homosexualitat?
* És una malaltia.
* És una desviació sexual.
* És simplement una forma distinta d'atracció sexual.
  19. Acceptes l'homosexualitat?
* Només en homes.
* Només en dones.
* En tots els casos.
* No ho accept.
  20. Penses que l'acte sexual és imprescindible pel bon funcionament de la parella?
* SI * NO
  21. Creus que no és necessari arribar al coit per aconseguir una satisfacció sexual?
* SI * NO
  22. El fet de què puguis quedar embarassada t'impedeix mantenir relacions sexuals?
* SI * NO

Resultats

1.-	* SI 32'8%	* NO 65'3%			
2.-	* Pares 14'1%	* Llibres 11'7%	* Amics 48'2%	* Professors 17'6%	* Altres 7'6%
	* No contesten 0'5%				
3.-	* SI 44'2%	* NO 55'7%			
4.-	* Pares 29'6%	* Amics 58'3%	* Llibres 2'2%	* Altres 7'8%	* No contesten 1'9%
5.-	* SI 31%	* NO 68'1%			
6.-	* SI 8'9%	* NO 6'3%	* Segons amb qui 73'0%	* Només en determinades ocasions 11'2%	* No contesten 0'3%
7.-	* SI 2'2%	* NO 96'5%			* Altres 0'0%
8.-	* T'han explicat tot el que volies saber 80'6%	* No t'han contestat 2'9%	* T'han contestat sense aclarir-te massa el que volies saber 25'4%	* No contesten 10'8%	* No contesten 5'0%
9.-	* Un acte per a la procreació 14'4%	* Una font de plaer 13'3%	* Una obligació amb la parella 2'1%	* Una intercomunicació afectiva 69'7%	* No contesten 0'3%
10.-	* La família 17'5%	* La religió 4'0%	* L'edat 32'9%	* Cap d'ells 8'7%	* Tots els factors esmentats 22'5%
11.-	* SI 65'4%	* NO 7'8%	* Només en el cas de què la parella sigui estable i tenguin intencions de casar-se 26'0%	* No contesten 0'7%	
12.-	* SI 69%	* NO 28'2%			
13.-	* Una lliberació d'energia diferent al coit 72'9%	* Una conducta que pot provocar malalties físiques i psíquiques 6'2%	* Un vici 10'7%	* Una desviació sexual 6'6%	* No contesten 3'3%
14.-	* SI 13%	* NO 79'6%			
15.-	* SI 91'9%	* NO 8'3%			

TALLER DE SEXOLOGIA

16.-	* SI 86'4%	NO 31'8%	en la pràctica	28'7%	* Només amb dones	0'7%		
	* No contesten	1'8%	* No contesten	7'0%	* En tots els casos	74'4%		
17.-	* Pens que és un atemptat		18.-	* És una malaltia	7'1%	* No ho accept	23'3%	
	contra l'ètica i les			* És una desviació		* No contesten	0'7%	
	normes socials	9'3%		sexual	14'7%	20.-	* SI 67'4%	NO 31'5%
	* Estic d'acord			* És simplement una			* No contesten	1'1%
	amb ell	54'8%		forma distinta		21.-	* SI 40'2%	NO 37'5%
	* Només l'accept en la			d'atracció sexual	78'0%	22.-	* SI 19'3%	NO 41'8%
	teoria però no		19.-	* Només amb homes	0'7%		* No contesten	39'0%

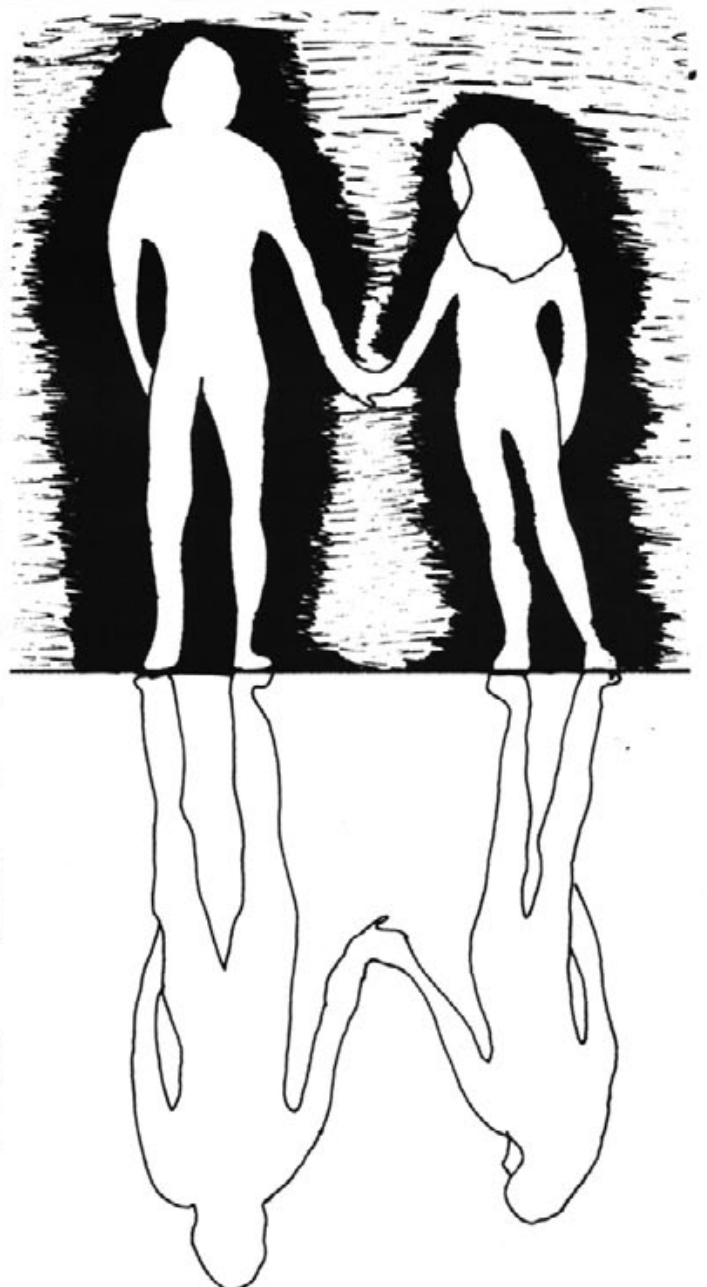
Cal dir que aquesta enquesta serví de punt de partida al Taller de Sexologia. Fou corregida pels al·lots del taller. Els resultats són globals, és a dir, els sexes van conjuntament, cosa que s'ha de tenir en compte en algunes dades.

Conclusions

- 1.- Manca d'informació en quant al tema.
- 2.- La informació ve proporcionada pels amics, després pels professors, i després pels pares.
- 3.- En cas de problemes la confiança es diposita en els amics.
- 4.- Només es xerra de sexe segons amb qui, a casa quasi no s'hi xerra. Això és contradictori amb el que fa a la pregunta nº 7, on la resposta és que el sexe no és un tema "tabú".
- 5.- El sexe és considerat, més que un acte de procreació i una font de plaer, una intercomunicació afectiva.
- 6.- Un alt percentatge de gent està a favor de les relacions pre-matrimonials.
- 7.- S'entén per masturbació una alliberació d'energies, encara que diferent al coit.
- 8.- S'accepta l'homosexualitat com una forma distinta d'atracció sexual.
- 9.- Per un 41%, l'embaràs no és un problema que limiti mantenir relacions sexuals, encara que s'ha de tenir en compte que el 39% no contesta la pregunta.

El problema que planteja aquest tema hauria d'estimular a una responsabilització dels pares de cara als fills. Mitjançant el diàleg potser seria un tema més natural, obert i sincer, i no una font de perversió i mals intesos.

Montserrat Santandreu
Taller de Comunicacions

Estrofa al viento

(Los bisnietos de DADA)

Las barbas plateadas se masturbaron con la caricia sedosa del padre viento.

Haremos el amor como una máquina de coser cose camisetas.

Una satisfacción encontré cuando mi potra cabalgué.

Subir silenciosamente los escalones para poderla penetrar entre tinieblas.

Cuando subí, la ví, y el negro me espantó.

El ectoplasma en el abismo penetrada.

Penetración viene a ser un derivado de exceso de música y mar.

Su tacto de montañas musgosas enardece mis anhelos.

La pared embravecida sonrió en lontananza y dijo: Suéname!

La gélida luna, su ardiente superficie acariciaba.

El papagayo y la mesa hacen el amor después de vislumbrar el Tiempo tras unas líneas de su pecho.

Los susurros cauterizaron mis dudas, la noche hizo el resto.

La solidez fraccionada inhibe el futuro de la Razón superficial.

Nota: El moviment Dadaista, fruit de la barbàrie de la primera guerra mundial se proposa fer de la poesia una arma. Els seus poemes són gairebé, pensaments, molts de pics sense significat i molts de pics terriblement destructius, compromesos políticament amb l'esquerra radical. El seu fundador fou Tristan Tzara. Es diu que ells foren els pares del Surrealisme.

Antoni Picazo
Taller de Comunicacions

Llinatges artanencs

Per J. Solivellas

A deslira la nostra imaginació vola recordant d'on vengueren els nostres avantpassats, i què deuen significar els nostres llinatges que duim com a deixa i identificació de les diverses famílies.

Vet ací un recull dels llinatges actuals artanencs que des del segle XIII tenen estada a la nostra terra.

Molts dels qui vengueren ja no poden contar'shi presents, bé sia per la falta de la línia progenitora masculina o per el traslat a altres viles o venda de les terres o pel terrible delme de les diverses epidèmies tengudes en l'ample espai de set segles.

Amb els instruments de treball dels nostres historiadors dels segles XIII al XV Mns. Llorenç Lliteras i Antoni Gili Ferrer que exhaustivament han rebostejat els arxius de la nostra illa i de la Corona d'Aragó, oferim aquests articles de divulgació històrica que poden ajudar a resoldre qualche curiositat d'una cosa tan pròpia i que sempre ens acompanya com són els nostres cognoms.

Dins aquest terreny no es pot dir mai la darrera paraula, ni donar una seguretat absoluta, ans bé la investigació es fa sobre les diverses grafies des dels noms pre-romans, grecs, llatins, germànics o àrabs.

Les paraules en el redolar dels segles han perdut molts dels seus caires com són diverses lletres i canvis interns, com les pedres que cauen dins el llit del torrent que des de què s'esbaldreguen de la roca mare fins a la platja sovint han perdut les seves arestes punxagudes.

Deixam per altres filòlegs àrabs la interpretació de la toponímia tan rica de la nostra encontrada; mos junyirem solament a la llengua mare catalana.

Anirà senyalat devora cadascún l'any on se nombra per primera vegada en els documents la seva presència a la vila d'Artà.

Alzina. (1257). S'ha escrit també Alcina. Derivat del nom llatí "ilicina" = nom de l'arbre que fa glans. Nom de diversos poblets catalans a Sant Esteve de la Sarga (Pallars Jussà i Alt Urgell i Vilanova de l'Aguda) (Noguera).

Alcover (1263). Nom d'una vila de Tarragona. Ve del mossàrab "al-kobbair" = "el pesador".

Amer. (1292). Es un poble del Gironés, municipi de la Selva. Nom també d'un monestir benedictí.

Antich. (1294). Directe del adjectiu llatí "antiquus" = vell.

Balaguer. (1257). Nom de la ciutat de la comarca de Noguera.

Bisquera

Biscarra. (1296). Del qual s'ha derivat l'actual Bisquera. Cognom Vasc. La seva etimologia "bizcar" = muntanyola llarguera. Tal volta potser d'un poble de Benavent de la conca en els Pallars Jussà, anomenat Biscarri.

Els ocells, en perill?

No vos diré res de nou si vos dic que els dissabtes i diumenges ja pareixen les festes de Sant Salvador. Ja mos pareix raro si no sentim trons, aquests dies.

Estic parlant del nou costum de recent "implantació" de tirar coets i traques a les noces. Naturalment, no vull caure en la temptació d'analitzar o criticar l'inutilitat i innecessària despesa que suposa el cost de la compra del material.

No. Ho trec aquí pel perill que pugui esdevenir d'aquest fet: el deteriorament del nostre ecosistema.

Encara que amb poca base científica, ja que només tenc la de l'observació, passaré a analitzar uns fets que succeeixen amb massa freqüència els dies esmentats, envoltant del nostre pujolet de Sant Salvador, al sentir-se les fortes explosions dels coets amollats des de d'alt:

1. Els cans comencen a llardar com a histèrics.

2. Els esbarts de coloms, tranquils damunt els arbres o pasturant pels camps, s'aixequen no sabent on posar-se.

3. Dins els alzinars es sent una piuladissa eixordadora i nirviosa d'ocells assustats.

Bé, això són els fets. Però, si tenim en compte per altra part que:

1. Hi ha aparells que tiren trons automàticament per espantar els ocells dels sembrats,

2. I que on hi passen fils d'electricitat d'alta tensió que fan un xiulet constant, en l'envoltant no hi ha ocells (comprovat), me surten unes quantes preguntes (de poca base científica, com he dit al principi), però inquietants: ¿què passarà al nostre entorn si molestem tan freqüentment els nostres ocells?, ¿cercaran uns altres llocs més tranquils i ens deixaran sense el seu agraït cant? ¿Seria una llàstima! ¿No?

Tal volta pot parèixer un poc ximple la meua conclusió però m'esborrona pensar que pogués ésser realitat. Jo pens que caldria pensar-hi un poc i que qualcú més científicament prengui cartes en l'assumpte, que per tranquil·litat meua i de tots, ens digués que els ocells artanencs NO estan en perill i que la gent pogués continuar tirant coets.

I així, tothom content.

ES SERRAL, primavera del 85.

El caràcter propi d'una escola

Els dies 25 i 29 d'abril els Pares dels alumnes del Col·legi Sant Salvador d'Artà es reuniren per a conèixer el Caràcter Propi d'aquest centre d'ensenyança.

La llibertat d'ensenyança, proclamada en l'article 27.1 de la Constitució espanyola, implica que les persones físiques i jurídiques tenen dret a crear i dirigir escoles distintes de les creades per les autoritats públiques i que els pares poden escollir l'escola que desitgen per als seus fills. Elegir escola és conseqüència lògica d'escollir el tipus d'educació que volen.

Existeixen diversos tipus d'educació d'acord amb les diverses concepcions de l'home, de la vida i del món que són raó de ser del pluralisme de la nostra societat. Es natural doncs que quan una institució crea una escola defineixi també el tipus d'educació que desitja oferir a la societat, de la mateixa manera que els pares per elegir han de sebre quin tipus d'educació s'ofereix.

Es necessari que la identitat de l'escola i el tipus d'educació que la defineixen siguin públicament expressats.

Pels motius abans esmentats, els dies 25 i 29 d'abril es reuniren els pares d'alumnes del Col·legi Sant Salvador per tal de conèixer el CARACTER PROPI que la Congregació de Germanes de la Caritat, responsable de l'escola, ha elaborat i vol promoure dins els seus col·legis.

El Caràcter Propi o Ideari d'una escola defineix els principis fonamentals sobre l'educació que vol suscitar i el mètode educatiu que vol emprar, així com també fa referència als objectius generals que pretén, assenyalant les idees força i l'esperit del Centre. Però, el Caràcter Propi d'una escola no inclou solament els grans principis ideològics sobre l'escola sinó molts d'altres aspectes de la seva activitat educativa, com són el mètode pedagògic, la concepció de la comunitat educativa, el tipus de relació entre el titular, els professors, els pares, els alumnes i altre personal, així com els grans trets de l'organització interna de l'escola, la forma de gestió i el conjunt d'activitats educatives que ofereix a les famílies. Tots aquests aspectes defineixen la identitat de l'escola i la diferencien de les altres.

Certament que, encara que mai s'hagués escrit el CARACTER PROPI de les escoles de Germanes de la Caritat, ja existia un determinat CARACTER PROPI, però donat el moment actual de legislació educativa (LOECE i LODE), el pluralisme ideològic, la nova societat, pertoca tenir clarament definits els principis fonamentals sobre la tasca que es pretén dins l'escola i el com dur-ho a terme.

Les escoles de les Germanes de la Caritat, entre elles el Col·legi Sant Salvador, són escoles cristianes. El seu CARACTER PROPI té com esdeveniment principal de la història la unió de Déu amb l'home en Jesucrist. Jesucrist és el que dona una perspectiva determinada de l'origen i destí de l'home, de la seva dignitat i de la seva missió en el treball, en la família i en la societat. Des d'aquesta perspectiva volen educar i, per tant, els valors, actituds i comportaments que es potencien a l'escola són valors cristians. L'escola s'organitza com a comunitat educativa que viu unida, il·lusionada i de forma responsable la tasca d'educar i educar-se.

El moment actual de l'ensenyança i educació requereix atenció i esforços per part de la societat i concretament per part de l'Església per tal d'oferir a la societat d'avui una escola cristiana, coherent, encarnada i amb visió de futur.

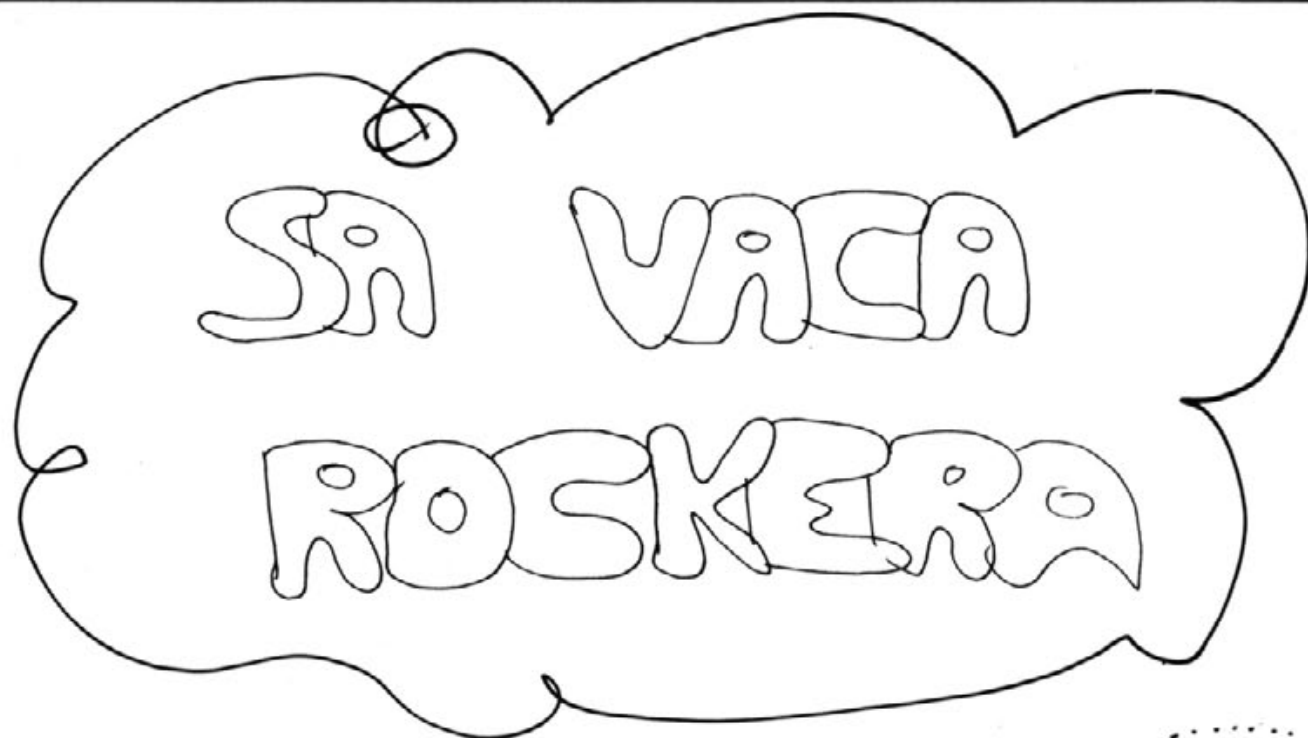
Les Germanes de la Caritat i els Claustres de professors dels seus Col·legis estan fent una bona tasca de formació permanent, d'actualització pedagògica i d'animació de tots els membres de la comunitat educativa per tal que el CARACTER PROPI sigui una realitat viva i el punt de referència de tota la tasca educativa i evangelitzadora.

Margalida Moyà Pons

SETMANA DEL LLIBRE

Al darrer número diguerem que continuariem publicant els premis del concurs de contes que l'S.M.O.E., organitzà amb motiu de la Setmana del Llibre.

Vagi en segon lloc el de Purificació Pérez de 6é. Curs del Col·legi de Sant Salvador: "Sa vaca rockera".

Això era a un poble fa molt de temps, un poble de per Eivissa. Hi havia molts de hippies, ells per la seva part feien tots junts un mercat que, com el nostre mercat dels dimarts, es feia un dia a la setmana; però ells no venien menjar, sino roba, joies, etc...

Un dia al mercat d'aquells hippies es venien dues vaques, una que se deia "Vacuna" perquè donava molta llet, i s'altra s'anomenava "Clotilde". Aquesta era la que no donava tanta llet com sa "Vacuna". A sa Vacuna la varen comprar per fer una botiga de llet. A Clotilde la varen deixar abandonada pel camp.

Va caminar fins al poble, allà va ésser a on va conèixer un home que era hippie i també un dels cuidadors de vaques; però, en aquells moments, quan va veure a Clotilde tan sola i tan prima la va collir i se la va dur a ca seva.

Després de bastants de dies, el senyor, que, per cert, es deia Joan, va formar un grup de música rockera que semblava una música molt "marxosa" que, per cert, a sa vaca li agradava molt.

De vegades sa vaca es posava a ballar de tal forma que els amics d'En Joan es varen donar compte i varen formar una banda rockera amb sa vaca. Però sa vaca es va empegueir al trobarse tota enrevoltada de gent estranya.

Duien uns cabells molt estranys, unes arracades molt llargues, els homes duien arracades com si fossin dones; això va assustar tant a la Clotilde que va sortir corrent cap als camins d'altres pobles.

Sa pobra vaca Clotilde es va trobar tan desamparada que es queda dormida a una casa mig derruïda.

Al dia següent quan es va despertar va veure que al seu costat hi havia una casa antiga. Quan s'anava acostant a sa casa va escoltar uns renous que li eren familiars.

De sa casa va sortir un home molt estrany, duia un transmissor, unes arracades blanques i un cabells, per una part amb el cap pelat i per s'altra banda uns pèls que li arribaven fins al cul. L'home va veure Na Clotilde i es varen fer amics molt prest. Na Clotilde va ballar per aquest home.

A s'home li va agradar tant que va montar un "show" que es titula: "Sa vaca rockera". Varen anar per molts de pobles, varen sortir per sa península i varen sortir a uns altres països.

Sa vaca estava molt contenta, encara que no donas llet com sa seva germana Vacuna..

Varen anar per països i pobles durant molt de temps.

Un dijous es feia un ball de rock a un poble de l'Argentina; va passar un cotxe de televisió d'America, és a dir, de "Hollywood" que cercava gent que pogues ballar i cantar per sa televisió i fer pel.lícules.

Quan varen veure Na Clotilde ballar -per ells era molt estrany-, però se la dugueren cap a Hollywood.

Després d'ésser allà li va costar molt acostumar-se a veure tanta de gent.

Va passar una temporada molt nerviosa, però, al final, va passar moltes proves i la varen contractar per fer pel.lícules; però ella només volia trobar algun toro que també fos rocker com ella.

Va cercar per totes bandes.

Una vegada que estava ballant va aparèixer un toro que es deia Troqui, a ell li havia passat una vida parecuda a sa de sa nostra protagonista Clotilde.

Al cap d'uns mesos, se varen conèixer millor i se varen enamorar tant que se varen haver de casar.

Visqueren feliços durant tota sa seva vida.

Purificación Pérez Cuesta
12 anys, 6e EGB "Sant Salvador"

DANSA

Ramon Ginard Servera.

Des de molt jove, sempre li ha apassionat ballar, tot tipus de ball; de dansa moderna fins a ball de bot.

Amb l'esperit de fer molt pel ball, als divuit anys, amb un grup d'amics van començar a ballar a una sala del Centre Social. Degut a l'èxit hi va haver més alumnes que s'hi volgueren apuntar i de cada vegada anava a més, i la sala del Centre s'els va fer petita, van demanar una sala al convent dels frares, degut a alguns problemes, com espai i d'altres, va decidir arrendar una sala que és aquí on està actualment.

Sa dansa que ell ensenya es pot dir que és una mescla damunt lo que ell sap (dansa moderna, expressió corporal, gimnàsia esportiva, etc.)

Actualment té uns 130 alumnes de totes les edats, tots estan molt contents amb les classes i quasi tots coincidiren en què en Ramon és massa bon al.lot amb ells.

Aquesta moguda no ha tengut baixos en quant a assistència i a moral; si qualcú s'ha despuntat era perquè li resultava impossible assistir-hi.

Cada any es fa un fi de curs (un festival) per mostrar els seus treballs i passar uns moments agradables, no ho fan per cap interès econòmic.

Dos problemes importants amb què s'ha trobat: un és trobar una sala apropiada i desgràciadament s'ha trobat amb el problema del masclisme, ja és fer riure!

A més de tota aquesta moguda, en Ramon dona classes a Son Servera i a Cala Millor, i col.labora especialment amb una coreografia de passades de models i amb un muntatge d'una obra musical.

Desitjam molts d'ànims an en Ramon i a la dansa a Artà.

Joan Ginard
(Taller de Comunicacions)

ESPORTS

MURENSE 7 ARTA 1 (Goleada dins el camp del 2^{on} classificat, i segons les cròniques se donà la cara!).

ARTA 1 ALARO 1 (Sense cap dubte el millor partit de la temporada).

Bé, ja hem acabat i com se sabia s'ha perdut sa categoria.

El darrer diumenge l'equip pareixia transformat i va donar alegria als seguidors que en molt poca quantitat assistiren a Ses Pesqueres.

Ja fos per la tranquil·litat de no jugar-se res, ja fos perquè "En Tòfol" des del banquet animava els jugadors, aquests correspongueren i donaren la impressió de què podien haver fet més si qualcú les hagués donat els suficients alicients per poder-ho fer així.

Jugaren: **Ginard** (molt bé, en la seva reparició dins Ses Pesqueres), **Piris** (molt eficient defensant, massa passes atacant), **Suárez** (tot pundonor), **Mascaró** (líbero, va estranyar menys aquest lloc que l'altra ocasió), **Cebrian** (tal vegada el més fluix a la defensiva, N'Amer de l'Alaró li fugí quasi sempre); **Ferrer** (irregular, però protagonitzà jugades molt intel·ligents); **Martínez** (molt bo per atacar, però baixa molt quan defensa), **Serra** (molt intel·ligent, però fa massa passes, i al final es trobava molt cansat); **Caldentey** (el millor partit, i no perquè aconseguís marcar, sinó que sempre va estar a la punta de l'atac, lluitant bravament i amb ganes) i **B. Martí** (tal vegada el jugador més regular de la temporada, molt ràpid, però després se troba desferrat i el contractat de l'equip contrari el troba cansat o fora del seu lloc). La substitució de Vallespir per **Esteban** (no és davanter) no va arreglar el resultat final.

El camp estava molt pesat,

degut a la quantitat d'aigua que havia feta el matí i cap-vespre, i el Sr. Romero va voler tornar ésser el protagonista i fent un arbitratge a l'estil personal no va contentar ningú, i els liniers no s'enteraven dels fores de joc ni d'altres accions, punibles, però segons ells no visibles.

S'ha acabat, estam a Prefereent, tenim temps de prepararla, pot ésser molt forta ja que mos acompanya el Porto Cristo que juntament amb l'Escolar i el Cardassar pot donar molt d'aliciet i retornar al camp aquelles persones que aquest

any s'han cansat i al final no assistien. Esperem que a l'Assemblea se donin les coses clares i se prenguin les mesures per arreglar els despropòsits dels darrers mesos.

Per què en els darrers partits no hi havia megafonia al camp?

Les cases comercials, ¿com veuen això?

Per què no va acudir el Sr. Cardell al darrer partit?

Per què no se varen vestir jugadors juvenils, fins el número 15 a aquest darrer partit?

Mayol

VIATGES
millor

C/Binicanella, 12 Tf. 585515/52 CALA MILLOR
Carr. Cala Gulla Tf. 584017 CALA RAJADA

G.A.T. 820

CHARTER NACIONAL

ZARAGOZA . . . . . 6.000 pts.
ALICANTE . . . . . 3.300 pts.
GRANADA . . . . . 7.900 pts.

IBIZA Y MAHON . . . . . 2.100 pts.
MADRID . . . . . 4.900 pts.
SEVILLA . . . . . 8.900 pts.
SANTIAGO . . . . . 9.500 pts.
BARCELONA . . . . . 3.100 pts.

NEW YORK (ida) . . . . . 35.500 pts.
BUENOS AIRES (ida y vuelta) . . . . . 131.265 pts.
MEXICO (ida y vuelta) . . . . . 114.450 pts.

VUELOS DE

Estancia en TORREMOLINOS.

LARGA

H***. A/D. 6 días. AVION . . . . . 22.500 pts.

Excursión de un día a MAHON.

DISTANCIA

Incluye almuerzo . . . . . 8.500 pts.

IBIZA - 7 días. Apart. + Avión . . . . . 7.150 pts.

ESTANCIAS EN BENIDORM.

Avión + Traslados,
Hotel P/C 7 noches . . . . . 16.650 pts.

PARA OTROS DESTINOS, CONSÚLTENOS